

BILAG 4**Lov- og Parlamentssekretariatet**

Den 31. marts 2000

J.nr. 31

Notat**om retlige problemer forbundet med ændringsforslag***Retlige problemer forbundet med ændringsforslag***Indledning:**

Sager om, hvorvidt et konkret ændringsforslag kan stilles til et fremsat lovforslag, opstår relativt hyppigt i praksis, navnlig i forbindelse med Folketingets travle perioder i december og maj. Ændringsforslag rejser typisk problemer i to situationer, dels i forhold til grundlovens § 41, stk. 2, hvorefter et lovforslag ikke endeligt kan vedtages, forinden det tre gange har været behandlet i Folketinget (identitetsproblematikken), dels i forhold til (andre) almindelige krav om lovkvalitet. Det bemærkes, at de lovkvalitetsmæssige problemer, der er forbundet med ændringsforslag, bliver særligt udtalte i Tingets travle perioder.

I Problemstilling vedrørende grundlovens § 41, stk. 2:

Identitetsproblematikken drejer sig nærmere bestemt om, hvor omfattende ændringer der kan foretages i et lovforslag under dets behandling i Folketinget, uden at den nævnte bestemmelse i grundlovens § 41, stk. 2, må anses for overtrådt. På den ene side er der ikke tvivl om, at der kan stilles ændringsforslag til fremsatte lovforslag. Det har altid været accepteret. På den anden side sætter grundlovens § 41, stk. 2, visse grænser.

Konsekvensen af, at et ændringsforslag ikke kan stilles på grund af manglende identitet, er, at det må fremsættes som et selvstændigt lovforslag og gennemgå 3 behandlinger inden endelig vedtagelse.

Procedure:

Konkrete identitetsager opstår typisk på forespørgsel fra den, der stiller ændringsforslaget, eller ved klage fra medlemmer af Folketinget eller fra regeringen. I praksis kommer forespørgs-

ler omkring problemstillingen fra begge sider af Folketinget, jf. nedenfor.

I første omgang afgør Folketingets formand, om et ændringsforslag opfylder identitetskravet. Hvis formanden mener, at det er opfyldt, kan ændringsforslaget sættes til behandling. Er det derimod efter formandens umiddelbare vurdering tvivlsomt, om der er identitet mellem ændringsforslaget og det oprindelige forslag, fører det ofte til, at forslagsstilleren undlader at stille ændringsforslaget eller trækker det tilbage. Er situationen imidlertid den, at et ændringsforslag, som efter formandens opfattelse ikke opfylder identitetskravet, fastholdes af forslagsstilleren, indstiller formanden – efter forhandling med Udvalget for Forretningsordenen – til Tinget, at forslaget afvises, jf. Folketingets Forretningsordens § 16, hvorefter ændringsforslag, der strider mod grundloven, afvises. Der finder ingen forhandling sted inden afstemningen om spørgsmålet i salen.

Det er yderst sjældent, at et identitetsspørgsmål sættes til afstemning i salen. Således er det 14 år siden, der sidst har været en formel afstemning i salen om fremsættelsen af et ændringsforslag. Det drejede sig om et ændringsforslag fra Fremskridtspartiet til lovforslaget om folkeafstemning om EF-pakken i 1986 (Folketingstidende 1985-86, sp. 6330). Ændringsforslaget gik ud på, at der ved folkeafstemningen om EF-pakken også skulle stemmes om reklamer i radio og tv. Et flertal i salen afviste, at ændringsforslaget kunne stilles.

Grundlovens § 41, stk. 2:

Reglen om tre behandlinger af et lovforslag er navnlig begrundet i ønsket om at sikre en grundig behandling af lovforslag. Formålet må des-